Til Knut Martin Tande
Fra administrasjonen/JOSP
Dato: 2012 11 05

Fullmaktsvedtak: JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner: Hovedlitteratur

Emneansvarlig Christian Franklin har levert forslag om endring av hovedlitteraturen i emnet JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner fra og med studieåret 12/13. Forslaget vedlegges Kurset starter fredag i uke 50 (14. desember) og vi er innenfor fristen på fire uker før kursstart.

> Formelt:
> I hht § 9 tredje ledd andre og tredje punktum i Reglement for det juridiske fakultet, universitetet i Bergen kan Studieutvalgets leder fatte vedtak "på utvalgets vegne i mindre viktige saker som ikke er av prinsipiell betydning, samt i saker hvor møtebehandling ikke kan avventes uten vesentlig ulempe for fakultetets virksomhet. I sistnevnte tilfeller skal saken så vidt mulig drøftes med minst en av studentrepresentantene i utvalget før vedtak fattes eller tilråding gis".
>
> Saken her anses å omfattes av denne bestemmelsen idet den ikke er vesentlig og ikke kontroversiell.

I det stoffet som omfattes av den positive avgrensingen i Smiths bok, inngår også noen komparative sideblikk. Studentene vil bli informert om at de ikke vil prøves i dette stoffet.
Sidetall etter endringen: 235 sider statsrett
Sammen med 165 sider folkerett og 205 sider EU-/EØS-rett gir dette samlet ca 605 sider. Det gir vel 35 sider pr studiepoeng før fratrekk av komparative innslag i statsrettsdelen.

Vedtak:

Hovedlitteratur i JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner skal fra og med studieåret 2012/2013 være:

- E. Smith, Konstitusjonelt demokrati, 2. utgave 2012
  Kap. I, punkt 1-10.2; 12-13
  Kap. II, punkt 1-2.6; 2.8-3.2; 3.4-8
  Kap. III, punkt 1-4.2; 4.4-5.4.2; 5.5-8
  Kap. IV, punkt 2-3.2; 4.1-4.2; 5.1; 5.3-6.1; 6.3
  Kap. V, punkt 1; 3-5
  Kap. VI, punkt 1-2.1; 2.4-3.2; 3.4-4.2.1; 4.2.3-4.5.6
  Kap. VII, punkt 1-2.2; 3-4.2; 4.5; 6.1; 6.2.2; 6.4.1-6.4.2; 6.5; 8

- Morten Ruud og Geir Ulfstein: Innføring i folkerett, 4. utgave 2011
  Kap. 1; Kap. 3–6; Kap. 7 punkt 1–3, 5 og 6, kap. 8-9, kap. 10 punkt 1-4.1, kap. 11, kap. 12 punkt 1-2 og kap. 19.

- Fredrik Sejersted m.fl., EØS-rett, 3. utg. 2011, kap. 1-9 og kap. 14.

Knut Martin Tande
prodekan

Studieutvalget
Det juridiske fakultet
Universitetet i Bergen

Bergen, 01.11.12

Søknad om pensumendring – JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner

Søknaden om pensumendring gjelder pensumlitteraturen i statsrett på JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner.

Pr. i dag står følgende oppgitt som kjernelitteratur på kurset:

- Johs. Andenæs, Statsforfatningen i Norge, 10. utgave ved Arne Fliflet, 2006, kap. 1–5, 7-10, 16–17, 23–29, 31-40, 43 og 44.4.
- Morten Ruud og Geir Ulfstein: Innføring i folkerett, 4. utgave 2011, kap. 1, kap. 3–6, kap. 7 punkt 1–3, 5 og 6, kap. 8-9, kap. 10 punkt 1-4.1, kap. 11, kap. 12 punkt 1-2 og kap. 19.
- Fredrik Sejersted m.fl., EØS-rett, 3. utg. 2011, kap. 1-9 og kap. 14.

E.m.m. bør boken til Andenæs/Fliflet erstattes på årets kurs med den nye utgaven av E. Smith, «Konstitusjonelt demokrati», Fagbokforlaget, 2. utgave 2012.

Første utgaven av Smiths bok (2009) har i flere år stått oppført som tilleggslitteratur på kurset. Studentene på kurset har de siste årene også fått beskjed om å behandle deler av denne som pensum, på områder der Andenæs/Fliflet etter hvert har blitt utdatert (særlig om lovgivningsprosessen og riksretten).

Bøkene til Andenæs/Fliflet og Smith gir begge en god og oversiktlig innføring på rettsområdet. Men i motsetning til Andenæs/Fliflet, er Smiths bok fullstendig oppdatert (pr. mai 2012). I tillegg til å ha fått med seg de grunnleggende endringene i lovgivningsprosessen og riksretten (2009), har siste utgave også med viktig rettspraksis fra de siste årene som er av særlig betydning på rettsområdet (særlig Rt. 2010 s. 143 (rederiskatt); Rt. 2010 s. 535 (OVF); og Rt. 2010 s. 1445 (krigsforbrytelse)). Rettsutviklingen har dessverre løpt fra 10. utgave av Andenæs/Fliflet på helt sentrale punkter. Denne grunnen alene bør tilsi at en pensumendring er på sin plass.

Når man likevel har valgt å la Andenæs/Fliflet stå som pensum de siste årene, skyldtes det nok forfatternes forskjellige tilnærmingsmåter til stoffet. Smith tar et komparativt blikk på statsretten, under henvisning til konstitusjonelle strukturer i andre land. Dette står i relativt sterk kontrast til formatet i Andenæs/Fliflet, som kjent har en mer «klassisk» (les: insulær) metodisk oppbygging. Der Smiths tilnærming tvilløst bidrar til en «rikere» fremstilling av statsforfatningsretten, er det likevel en viss fare for at den kan bidra til å gjøre stoffet noe mindre tilgjengelig for studentene. E.m.m. må nok det viktigste likevel være at studentene er rustet med en fullstendig oppdatert tekst som står til læringskravene på kurset.

Smiths tilnærming kan ved første øyekast se ut til å slå noe negativt ut ift sideantallet som må anses som pensumrelevant (ca. 235 sider i «Konstitusjonelt demokrati» vs. ca. 210 sider i «Statsforfatningen i Norge»). Men i realiteten vil det ikke være så store forskjeller. Flere av (del)kapitlene i Smiths bok tar komparative sideblikk til statsrettssystemene i andre land. Disse kan ikke anses eksamensrelevante sett ift læringskravene på kurset. Kurset har et

overordnet fokus på sammenhengen mellom de viktigste rettslige institusjonene i norsk statsrett, folkerett, EU- og EØS-rett – ikke sammenhengen mellom ulike nasjonale konstitusjonelle systemer. Dersom pensumendringen godkjennes, vil studentene bli gjort oppmerksomme på at de komparative sideblikkene i boken ikke er å betrakte som eksamensrelevante. Dette vil understrekes i «Den generelle kursinformasjonen» som studentene får tilgang til før kurset starter, på introduksjons- og oppsummeringsforelesningene og i statsrettsundervisningen i løpet av kurset (forelesninger og storgrupper). Det faktiske sideantallet som studentene vil prøves på vil dermed være tilnærmet likt fjorårets kurs (ca. 215 sider).

Som de fleste generelle tekstbøker inneholder også Smiths bok enkelte materielle svakheter – særlig kanskje hva gjelder Stortingets instruksjonsmyndighet, delegert kompetanse og provisoriske anordninger. Innholdsmessige svakheter kan imidlertid enkelt rettes opp gjennom statsrettsforelesningene. En leseplan til disse forelesningene vil (som tidligere år) også gjøres tilgjengelig for studentene, der ytterligere presiseringer og henvisninger gjøres til andre tekster i den supplerende og utdypende tilleggslitteraturen på kurset. Det er uansett tiltenkt at boken til Andenæs/Fliflet vil kunne tas opp som tilleggslitteratur på årets kurs. Spørsmål knyttet til tilleggslitteraturen ønsker jeg likevel å komme tilbake til ved en senere anledning.

For å oppsummere vil boken til Smith e.m.m. kunne gi studentene på kurset et tilstrekkelig og bedre utgangspunkt for å oppnå læringskravene på statsrettssiden enn boken til Andenæs/Fliflet.

Jeg tillater meg derfor å foreslå følgende endring i pensum:

- E. Smith, Konstitusjonelt demokrati, 2. utgave 2012
  Kap. I, punkt 1-10.2; 12-13
  Kap. II, punkt 1-2.6; 2.8-3.2; 3.4-8
  Kap. III, punkt 1-4.2; 4.4-5.4.2; 5.5-8
  Kap. IV, punkt 2-3.2; 4.1-4.2; 5.1; 5.3-6.1; 6.3
  Kap. V, punkt 1; 3-5
  Kap. VI, punkt 1-2.1; 2.4-3.2; 3.4-4.2.1; 4.2.3-4.5.6
  Kap. VII, punkt 1-2.2; 3-4.2; 4.5; 6.1; 6.2.2; 6.4.1-6.4.2; 6.5; 8

- Morten Ruud og Geir Ulfstein: Innføring i folkerett, 4. utgave 2011
  Kap. 1; Kap. 3–6; Kap. 7 punkt 1–3, 5 og 6, kap. 8-9, kap. 10 punkt 1-4.1, kap. 11, kap. 12 punkt 1-2 og kap. 19.

- Fredrik Sejersted m.fl., EØS-rett, 3. utg. 2011, kap. 1-9 og kap. 14.

Med vennlig hilsen,

Christian Franklin

Førsteamanuensis Christian Franklin
Kursansvarlig JUS 121 NIRI